

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Nära hotad (NT)
B1ab(iii)+2ab(iii)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Cerambycidae (långhorningar), **Släkte:** *Xylotrechus*, **Art:** *Xylotrechus antilope* - ekgetingbock (Schönherr, 1817) **Synonymer:** *smal getingbock*

Kännetecken

En svart, cylindrisk byggd art som blir 8–14 mm lång. På halsskölden och täckvingarna finns tydliga gulvita hårfläckar. På täckvingarna finns dessutom två tydliga, delvis snedställda tvärband. Färgteckningen ger arten ett utseende som liknar en geting och bör vara ett tydligt exempel på s.k. Bates mimikry. Benen och antenner är gulbruna. Benen är påfallande långa, speciellt barkbenen.

Utbredning och status

Utbredd i östra Småland, äldre uppgifter finns även från en lokal i Skåne. Närmast i södra Norge. Världsbredningen sträcker sig från Syd- och Mellaneuropa österut till Turkiet och Iran.

Ekologi

Larvutvecklingen sker i nyligen döda grenar och klent stamvirke av ek. Ofta påträffas angreppen i grenar som är 2–3 cm tjocka och som ligger soligt på hyggen och i åkerkanter. Larvgångarna går först 3–4 cm under bark men går sedan ner i veden där även förpuppningen sker. Avverkas ek kontinuerligt inom ett område kan arten bli ganska allmän under en begränsad tid. Utvecklingstiden är antingen ett eller två år. Den fullbildade skalbaggen påträffas från mitten av juni fram till slutet av juli springande på nyligen döda ekgrenar, bl.a. huggningsavfall på hyggen. Den besöker ibland även blommor, främst på flockblomstriga växter.

Hot

Arten påträffas endast i områden som är rika på ek. Minskar denna areal kan arten få svårt med kontinuiteten av yngelmaterial. Ett alltmer ökande hot består i att inom den region där arten finns flisas mer än hälften av allt hyggesavfall. Detta minskar kraftigt mängden av det yngelmaterial som arten utnyttjar.

Åtgärder

Eftersom både denna art och flera andra rödlistade skalbaggar utvecklas i klent grenmaterial inom området är det av största vikt att en del av detta grenmaterial sparas. Förmodligen attraherar hyggesavfallet och de ihopsamlade högarna med grenar äggläggande honor från längre avstånd på sommaren. Flisas detta material senare har grenvirket tjänstgjort som effektiva fångstfällor för arterna. Man bör därför spara delar av det grenmaterial av ek som legat ute på hyggen eller ihopsamlat i högar under sommaren.

Litteratur

- Bilý, S. & Mehl, O. 1989. Longhorn Beetles (*Coleoptera*, *Cerambycidae*) of Fennoscandia and Denmark. *Fauna Ent. Scand.* Vol. 22: 121–122.
- Ehnström, B. & Axelsson, R. 2002. *Insektsnag i bark och ved*. ArtDatabanken.
- Palm, T. 1953. Anteckningar om svenska skalbaggar VII–VIII. *Ent. Tidskr.* 74: 183–184.
- Palm, T. 1959. Die Holz- und Rindenkäfer der süd- und mittelschwedischen Laubbäume. *Opusc. Ent. Suppl.* 16: 325–326.

Författare

Bengt Ehnström 2002. © ArtDatabanken, SLU 2006.